

Rapla vallas Kaitseliidu Rapla maleva staabi- ja tagalakeskuse asukohaalternatiivide võrdlusanalüüs

Nimetus: Rapla vallas Kaitseliidu Rapla maleva staabi- ja tagalakeskuse asukohaalternatiivide võrdlusanalüüs

Töö tellija: Kaitseliidu peastaap
Reg nr 74000725
Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Toompea tn 8, 10130
E-post Andres.Jarve2@kaitseliit.ee

Töö teostaja: LEMMA OÜ
Reg nr 11453673
Harju maakond, Tallinn, Kristiine linnaosa, Värvi tn 5, 10621
Tel +372 600 7740
E-post info@lemma.ee

Vastutav koostaja: Piret Toonpere

Töö versioon: 30.06.2023

Sisukord

Sisukord.....	3
Sissejuhatus.....	4
1 Kavandatava staabi- ja tagalakeskuse iseloomustus.....	5
2 Seotus strateegiliste dokumentidega.....	7
2.1 Riigikaitse arengukava 2022-2031	7
2.2 Kaitseliidu arengukava 2030.....	7
2.3 Rapla maakonnaplaneering 2030+	8
3 Asukohaalternatiivid	9
4 Asukohaalternatiivide võrdlus.....	10
4.1 Kitsenduste analüüs.....	10
4.2 Võrdlusanalüüs	17
Kokkuvõte	20

Sissejuhatus

Rapla vallas Kaitseliidu (KL) Rapla maleva staabi- ja tagalakeskuse (edaspidi ka STK või keskus) asukohaalternatiivide võrdlusanalüüsi koostas LEMMA OÜ (reg nr 11453673) Kaitseliidu tellimusel 2023. aasta juunis. Töö teostas keskkonnaekspert Piret Toonpere (KMH0153).

Võrdlusanalüüsis lähteülesandena oli Rapla vallavalitsuse poolt kaardistatud ja Kaitseliidule analüüsimiseks esitatud 7 perspektiivset Kaitseliidu Rapla maleva staabi- ja tagalakeskuse asukohta Rapla vallas.

Vastavalt töö lähteülesandele oli töö ülesanne:

- Kirjeldada asukohaalternatiivina käsitletava kinnistu paiknemisest tulenevaid/kaasnevaid kitsendusi;
- Analüüsida strateegiliste dokumente, millel on puutumus asukohaalternatiivina käsitletava kinnistuga ja selle kontaktvööndiga;
- Asukohaalternatiivina käsitletava kinnistu kontaktvööndi analüüs (kontaktvööndis paiknevad hooned, teed, jms ehitised, sh kavandatavate ehitiste ehitusprojektid, -load, mis võivad mõjutada kinnistul kavandatava saavutamist);
- Analüüsi koostaja lähtub töö koostamisel keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõikest 5 toodud kriteeriumitest:
 - mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöördumus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju
 - oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus;
 - mõju suurus ja ruumiline ulatus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond;
 - eeldatavalt mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sealhulgas looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus;
 - mõju kaitstavatele loodusobjektidele;
 - eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Kuivõrd riigikaitseliku objekti paigutamine asulasse võib kaasa tuua turvalisusriski (juhindudes üldisest julgeoleku olukorrast lähiriikides), siis tuleb analüüsi muuhulgas lisada ka lahingumooni käitlemist ja sellega seotud ohuklassidega ning üldise julgeolekuga seonduvaid teemasid ühes hinnanguga nende võimalikele mõjudele asukoha keskkonnale.

Analüüs peab sisaldama võrdlevat hinnangut asukohaalternatiivide investeeringutele liitumiseks kohalike kommunikatsioonidega.

1 Kavandatava staabi- ja tagalakeskuse iseloomustus

Võrdlusanalüüs on koostatud Kaitseliidu Rapla maleva staabi- ja tagalakeskuse uue asukoha leidmiseks. Kaitseliidu staabi- ja tagalakeskuse rajamiseks taotletava ehitusõiguse põhinäitajad on järgmised:

- Krundi kasutamise sihtotstarve: Kaitseväe hoone ja rajatiste maa RT ;
- Katastri sihtotstarve: riigikaitsemaa R;
- Lubatud hoonete arv krundil: kuni 6 ;
- Hoonete alune pind: 4500 m²;
- Hoonete suurim kõrgus: kuni 15 m;
- Hoonete suurim sügavus: kuni 3 m ;
- Hoonete korruselisus: kuni 3 ;
- Olulise avaliku huviga rajatiste arv: 1 (sidemast) ;
- Olulise avaliku huviga rajatise suurim kõrgus: kuni 45 m ;
- (Rivi-) sõidukite parkla pind: kuni 11 000 m² .

Keskuse territooriumile on vajalik kavandada tehnovõrkudest ja -rajatistest vee, kanalisatsiooni, soojavarustuse, side ja elektritrassid.

Keskusele peab olema hea ligipääs, sh peab olema võimalik ligipääs ühistranspordiga lähipiirkonda.

Keskusesse nähakse ette kaasaegsetele standarditele vastavad administratiiv- ja tööpinnad: kontoriruumid, õppeklassid, laoruumid, tehnika remonditöökoda, majutusruumid, relvaruumid ning kaalutakse ka siselasketiiru rajamist.

Kontoriruumid, õppeklassid ja majutus

Kaitseliidu Rapla maleva palgalist personali, kes perspektiivset hoonet igapäevaselt kasutama hakkab, on käesoleval ajal ca 20. Käesoleva töö koostamise ajal asuvad nende kontoripinnad aadressil Vahe tn 3, Rapla, mis paikneb kortermajade ja üksikelanute vahetus läheduses Rapla linnas. Kavandatava tegevuse tulemusel kolitakse praegused kontoripinnad uude keskusesse.

Maleva liikmeskonna suuruseks on ca 700 inimest. Seoses Kaitseväe juhataja 2022 kavatsusega maakaitse edendamiseks, prognoosib Kaitseliit mh ka Rapla piirkonnas Kaitseliidu taristu kasutajaskonna kasvu, mistõttu selle perspektiivse keskuse igapäevaseks kasutajaskonnaks on suurusjärguna ca 60 inimest, kelleks lisaks maleva personalile ja malevlastele on ka maakaitsega hõlmatud isikud. Ehk, et selles suurusjärgus kasutajaskond kujundab ning mõjutab püsivalt ka piirkonna liikluskoormust vms lähiala taristu kasutamist tulevikus.

Maleva(te) õppuste või õppekogunemiste ajal võib perioodiliselt, lühikesel ajavahemikul aastas, keskuse kasutajaskond olla nn tavafoonist ka märkimisväärselt suurem.

Laoruumid, tehnika remonditöökoda

Keskusesse kavandatakse laoruumid KL varustuse jaoks. Samuti kavandatakse tehnika remonditöökoda. KL andmetel planeeritakse tavapärasest väiksema autoremonditöökojaga sarnase töökoja rajamist. Töökoda kasutatakse masinapargi jooksvateks väiksemateks remonttöödeks.

(Rivi-) sõidukite parkla

Suuremaid õppekogunemisi, kus osaleb eeldatavalt 100+ inimest, tuleb ette KL harjutuste plaani kohaselt 4-5 korda aastas. Tavapärasel olukorras kasutavad parklaid staabi töötajad ning seal pargitakse KL sõidukeid. Praegune KL parkla on Rapla linnas Kastani tn 3b.

Relvaruumid

Relvaruumides hoiustatakse nõuetekohaselt KL relvi. Sõjaväerelva hoidmise üldsätetes on toodud, et sõjaväerelva võib relvahoidlas hoida ainult tühjaks laetuna.

Lahingumoonala ladustamine

Keskusesse kavandatavatesse ehitistesse plaanitakse ladustada ka lahingumoonala. Laskemoona hoidlatele kehtivad kõrged turva ja tuleohutusnõuded, mis tagavad selle ohutuse ümbruskonnale ning välistavad selle kättesaadavuse kõrvalistele isikutele. Maa-alale kavandatavatesse ehitistesse kavatakse ladustada ka lahingumoonala. Selleks juhendatakse Kaitseministri 09.07.2018 määruse nr 9 „Sõjaväerelvade, nende laskemoona ja lahingumoonala käitlemise ning üleandmise kord“, Kaitseväe juhataja 03.11.2020 käskkirja nr 236 „Lahingumoonala käitlemise kord“ ja NATO STANAG 4440 „NATO sõjalise laskemoona ja lõhkeainete ladustamise ohutus-põhimõtete käsiraamatu AASTP-1“ sätestatud nõuetest.

Siselasketiir

Detailplaneeringu raames kaalutakse vajadust alale siselasketiiru rajamiseks (viie laskerajaga ja maksimum laskedistsiga 50 m). Analoogsed siselasketiirud on Saaremaa maleva STK puhul Kuressaares (Kalevi põik 5) ja Sakala maleva STK Viljandis (Peetrimõisa küla, Karula tee 1). Kaitseliidu erinevate siselasketiirude asukohtades mürakaebusi esitatud teadaolevalt ei ole esinenud, sest ehituslikult tagatakse müra leviku vältimine väljaspoole hoonet.

2 Seotus strateegiliste dokumentidega

2.1 Riigikaitse arengukava 2022-2031

Riigikaitse arengukava (RKAS) käsitleb riigikaitse sõjalist arengut aastani 2031. Arengukava tugineb Eesti majanduse tulevikuväljavaatele ja sellest lähtuvale kaitse-eelarve prognoosile järgnevatks kümneks aastaks.

Arengukava üldeesmärgiks on viia ellu sõjalised ja mittesõjalised võimearendused, mis tagavad heidutuse ja kollektiivkaitse valmiduse, kujundavad julgeolekukeskkonda Eestile sobivas suunas ning tagavad riigi kerksuse ja võime reageerida potentsiaalsetele ohtudele

Tegevussuunda toetavad eesmärgid on:

- Arendada iseseisvat kaitsevõimet ning uuendada riigi sõjalise kaitse toetuseks kasutatava tsiviilressursi vajadust, täiendada ning kontrollida nende kasutamise protseduure ja reegleid.
- Ennetada ja tõrjuda Eesti põhiseaduslikku korda ja iseseisvust ähvardavaid ohte ning vältida sündmuste eskaleerumist sõjaliste tegevusteni, panustades senisest enam sisekaitse võimelünkade lahendamisse.
- Suurendada riigi kerksust ja parandada ühiskonna toimimist erinevates kriisides, sh parendades laiapindse riigikaitse rahastamist.
- Tagada Eesti ühiskonna ja liitlaste toetus Eesti põhiseaduslikule korrale.
- Tagada Eestile igakülgne rahvusvaheline toetus.

Arvestades RKAK üldistusastet, siis planeeringuga kavandatavat tegevust RKAK otseselt ei käsitle. Küll aga on RKAS-es välja toodud, et jätkatakse ulatuslikku valitsemisala taristu (sh Kaitseliidu staabi- ja tagalakeskuste) uuendamist. **Kavandatav tegevus on kooskõlas RKAK 2022-31 eesmärkidega.**

2.2 Kaitseliidu arengukava 2030

Kaitseliidu arengukava 2030 (edaspidi ka KLA 2030) on kinnitatud 30.10.2017 Kaitseliidu Peastaabi poolt. Arengukava koostamis aluseks on olnud, et arengukava on kooskõlas RKAK 2017-26 põhimõtete ja eesmärkidega.

KLA 2030 peaeesmärk:

- Aastaks 2030 on Kaitseliit vabatahtlik riigikaitseorganisatsioon, kus on välja kujunenud selgelt eristuvad VVV (võitlejad, võimaldajad ja võimendajad) ja millest tekib liitmõju ning mis võimaldab kaasata vabatahtlikke vastavalt nende kompetentsile, et toetada laiapindset riigikaitset kogu riigi ulatuses.

Ülalesitatud peaeesmärk saavutatakse alljärgnevate alaeesmärkide täitmise kaudu:

- 1) KL baasil moodustatavad üksused on täielikus lahinguvalmiduses ja jätkusuutlikud,
- 2) KL roll laiapindses riigikaitstes on defineeritud ja organisatsioon on valmis seda rolli täitma,
- 3) Eestit väärtustav kasvatustöö süsteem on loodud,
- 4) KL struktuur on kooskõlas Eesti ühiskonna arengu ja vajadustega,
- 5) KL peaeesmärgi täitmist toetavad süsteemid ja võimekused on loodud.

Taristu valdkonna eesmärkidest on välja toodud, et Kaitseliidu uusehituste rajamise ja põhjalike rekonstrueerimiste optimaalne tempo üks staabi- ja tagalakeskus kahe aasta jooksul.

Ehitusjärjekorra seadmisel võetakse arvesse püstitatud ülesandeid, olemasoleva taristu seisukorda, võimalusi kasutada lähemate KLi ja/või KV üksuste olemasolevat taristut, liikmeskonna kasvupotentsiaali, arenduseks sobiva kinnisasja seisukorda ja sellel lasuvat ehitusõigust (loetelu ei ole lõplik).

Kinnisvaraarenduse põhimõtetest on välja toodud, et arenguperioodi esimeses pooles keskendutakse relvastuse hoiustamistingimuste loomisele, kuna spetsiifilistest nõuetest tulenevalt on kirjeldatud funktsiooni täitmiseks sobivate ruumide üürimine problemaatiline ja kallis. Nõuetele vastava kinnisvarakeskkonna loomise viivituste kompenseerimiseks jätkatakse ka üüriobjektide kasutamist – eelkõige kuuluvad probleemsete funktsioonide hulka ravisõidukite parklad ning laoruumid.

Kavandatav tegevus on kooskõlas KLAK 2030 eesmärkidega.

2.3 Rapla maakonnaplaneering 2030+

Riigihalduse ministri 13.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/80 kehtestati Rapla maakonnaplaneering 2030+. Maakonnaplaneeringus kajastatakse riigikaitseliste ehitiste asukohad ja riigikaitseliste ehitiste piiranguvööndite ulatus.

Rapla maakonnaplaneeringus 2030+ on välja toodud, et olemasolevateks ja kavandatavateks riigikaitselikeks ehitiseks Rapla maakonnas on:

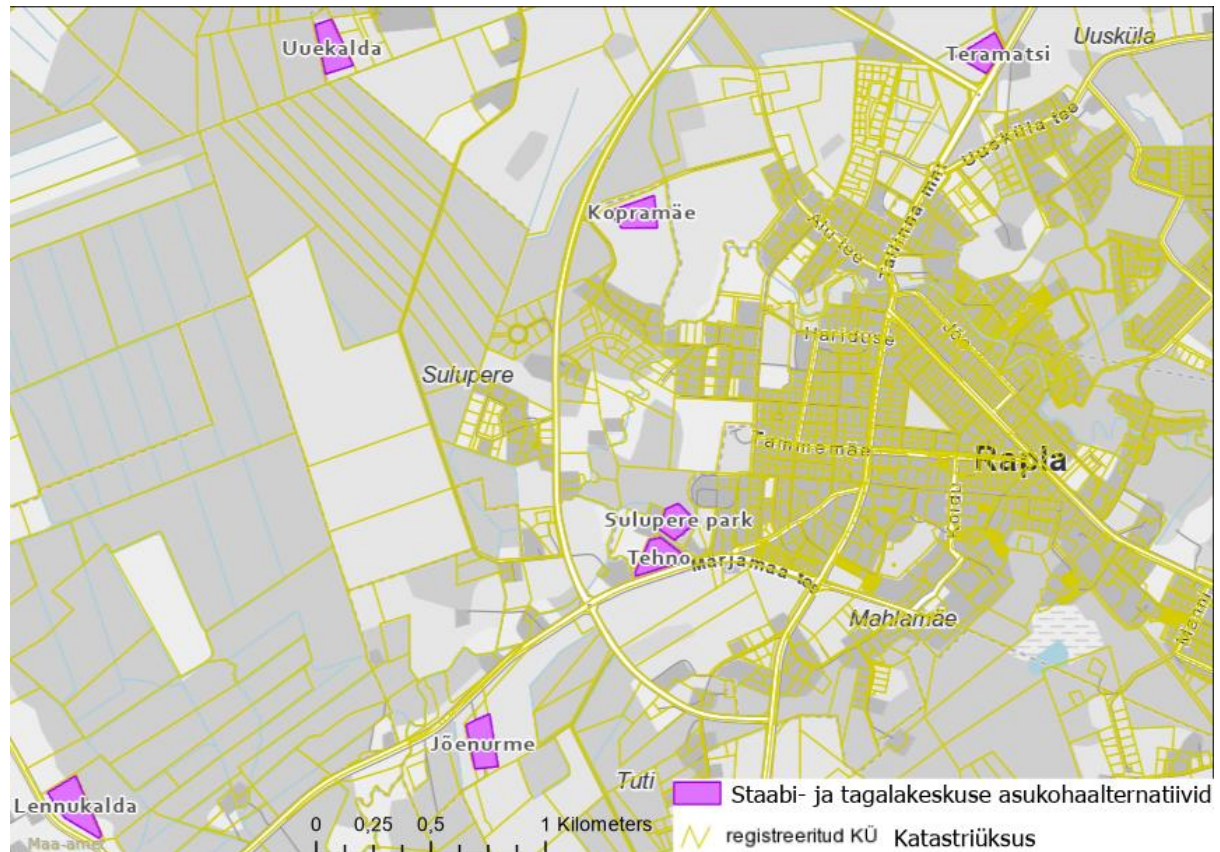
- 1) kavandatav Kaitseliidu Pendi lasketiir Märjamaa vallas (piiranguvöönd on 2 km kinnisasja piirist);
- 2) olemasolev Kaitseliidu staabihoone Rapla linnas, Vahe tn 3 kinnistul (piiranguvöönd kinnistu piirist 300 m);
- 3) kavandatav perspektiivse Rapla maleva tagalakeskuse hoonestus Jürna tn 5 asuvale maa-alale;
- 4) Kaitseliidu Rapla maleva lasketiir Kaius (piiranguvööndi ulatus 300 m kinnistu piirist);
- 5) Kaitseliidu kool Rapla vallas, Alu alevikus (piiranguvööndi ulatus 300 m kinnistu piirist).

Piiranguvööndis tuleb Kaitseministeeriumiga kooskõlastada kõik planeeringud ja projekteerimistingimused või nende puudumisel ehitusloa eelnõud või ehitisteatised.

Ükski käesolevas töös vaadeldavatest asukohaalternatiivides ei ole maakonnaplaneeringu kohaselt olemasoleva või perspektiivse riigikaitselike ehitisena nimetatud.

3 Asukohaalternatiivid

Käesoleva analüüsi lähteülesandena on Rapla vallavalitsuse poolt kaardistatud 7 perspektiivset staabi- ja tagalakeskuse perspektiivset asukohta Rapla vallas. Asukohaalternatiivid esitati töö teostajale töö tellija poolt.

Joonis 1. Staabi- ja tagalakeskuse asukohaalternatiivid Rapla vallas.

- Piirimäe, K., Raidla, M., Uuemaa, E., Peetersoo, A., Kiiker, K., Reitalu, T. 2021. Suurte üleujutustega siseveekogude nimistu ja kõrgveepiirid. Aruanne. Riigihange nr: 223733.

Esmase asukohaalternatiivide võrdlusanalüüsi tulemused koondati järgnevasse tabelisse.

Tabel 1. Esmane asukohaalternatiivide võrdlusanalüüs.

	Uuekalda	Kopramäe	Teramatsi	Sulupere park	Tehno	Jõenurme tn	Lennukalda
Katastriüksused	66904:001:0148	66901:001:0314	66801:001:1174	66901:001:0830	66904:003:0441	66801:001:1978; 66801:001:1977	66902:001:0085
Kõrgemad strateegilised dokumendid							
Juhtotstarve kehtivas üldplaneeringus	Juhtotstarve määramata, aga tiheasustusala	Kaubandus-, teenindus- ja büroohoone maa ja kohalik tee	Kaubandus-, teenindus- ja büroohoone maa	Haljasala ja parkmetsa maa	Tootmismaa	Pere- ja ridaelamumaa	Kaubandus-, teenindus- ja büroohoone maa
Rohevõrgustiku ala või väärtuslik maastik kehtivas üldplaneeringus	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Rohevõrgustiku ala või väärtuslik maastik kehtivas maakonnaplaneeringus	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Maaüksuse juhtotstarve uue üldplaneeringu eskiisis	Tootmise maa-ala (T)	Väikeelamu maa-ala (EV), Haljasala ja parkmetsa maa-ala (HM)	Segahoonestuse maa-ala (S), osaliselt põhimõtteline trassikoridor	Haljasala ja parkmetsa maa-ala (HM)	Tootmise maa-ala (T)	Määramata (hajaasustus)	Määramata (hajaasustus)
Strateegilistest dokumentidest tulenevate kitsenduste esinemine	Ei ole määratud riigikaitsemaaks, kuid puudub ka otsene tugev vastuolu kehtiva kavandatud maakasutusega	Ei ole määratud riigikaitsemaaks, kuid puudub ka otsene tugev vastuolu kehtiva kavandatud maakasutusega	Ei ole määratud riigikaitsemaaks, kuid puudub ka otsene tugev vastuolu kehtiva kavandatud maakasutusega	Esineb tugev vastuolu - läbivalt määratud SPD-s haljasalaks, mitte hoonestatavaks alaks	Ei ole määratud riigikaitsemaaks, kuid puudub ka otsene tugev vastuolu kehtiva kavandatud maakasutusega	Määratud elamumaaks	Ei ole määratud riigikaitsemaaks, kuid puudub ka otsene tugev vastuolu

							kehtiva kavandatud maakasutus ega
Kultuuripärand							
Kultuurimälestisi 100 m raadiuses	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI
Pärandkultuuri objekte 100 m raadiuses	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI
Miljööväärtuslik ala 100 m raadiuses	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI
Oluliste kultuuripärandist tulenevate kitsenduste esinemine	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI
Looduskaitse							
Kaitsealuste liikide leiukohti 300 m raadiuses	EI	JAH III kait. Kat. musträhn KLO9103303 - piisavalt kaugel mõju välistatud	EI	EI	EI	EI	EI
Kaitsealune ala 500 m raadiuses	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI
Lähima Natura võrgustiku ala kaugus	4,7km Kuusiku loodusala; 5km Ridaküla loodusala;	3,7km Ridaküla loodusala; 4,1km Kuusiku loodusala;	2,2 km Ridaküla loodusala	3,8km Ridaküla loodusala	4km Ridaküla loodusala	2 km Kuusiku loodusala; 3,1 km Raikküla-Paka loodusala	1,5 km Kuusiku loodusala; 3,6 km Raikküla-Paka

							loodusala; 4,6 km Jalase loodusala
Natura elupaik 300 m ulatuses	EI	EI	EI	EI	EI	180 m läänes: 6450 lamminiidud - piisavalt kaugel mõju välistatud	JAH, kattub alaga osaliselt: 6510 Aas- rebasesaba ja ürt- punanupuga niidud - metsastuv
Oluliste looduskaitsete kitsenduste esinemine	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI
Veekaitse							
Põhjavee kaitstud	Nõrgalt kaitstud	Nõrgalt kaitstud	Nõrgalt kaitstud	Nõrgalt kaitstud	Nõrgalt kaitstud	Nõrgalt kaitstud	Kaitsmata
Veekogu kitsendused ulatuvad alale	EI	JAH <i>Aranküla peakraav</i>	JAH <i>Aranküla peakraav</i>	JAH <i>Sõerumäe paisjärv</i>	EI	EI	EI
Puurkaev alal või 50 m ulatuses	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI lähim 30 m
Maaparandussüst eemi ala (JAH/EI)	JAH, Maaparandussüst eemi maa-ala	JAH, Maaparandussüst eemi maa-ala	JAH, Maaparandussüst eemi maa-ala	EI	EI	EI	EI
Üleujutusriskiga ala	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI

Oluliste veekaitseliste kitsenduste esinemine	Ei, kuid vajalik maaparandussüst eemi toimivuse tagamine	Ei, kuid vajalik maaparandussüst eemi toimivuse tagamine	Ei, kuid vajalik maaparandussüst eemi toimivuse tagamine	Ei	Ei	Ei	Ei
Ressursside kaitse							
Maardla 300 m raadiuses	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Väärtuslik põllumajandusma a	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Mets (vajalik olulises mahus raadamine)	Ei	Ei	Ei	JAH	Ei	Ei	Ei
Oluliste ressursside kaitse kitsenduste esinemine	Ei	Ei	Ei	JAH, täielikult metsamaa	Ei	Ei	Ei
Muu							
Muud kitsendused	Paikneb ohtliku ettevõtte (C- kategooria) ohualas: Saarioinen Eesti OÜ külmoone	Oluliste kitsenduste vaba	Oluliste kitsenduste vaba	Rapla reoveepuhasti kuja ¹ . Puhasti 4890 ie, kuja avatud mahutitest 150 m ² Maaüksuse põhjaosa jääb	Rapla reoveepuhasti kuja. Puhasti 4890 ie, kuja avatud mahutitest 150 m.	Kattub Rail- Balticu trassikoridori ga. Trassikoridor i on ehitustegevu s keelatud kuni raudtee	Paikneb Raplalennuv älja piirangupind ade alal, vahetult lennuvälja kõrval. Esineda võib

¹ Kanalisatsiooniehitise kuja on kanalisatsiooniehitise, välja arvatud torustik, kõige väiksem lubatud kaugus elamust ning majutus-, ravi-, spordi-, haridus-, kaubandus- ja teenindushoonest, samuti transpordihoonest, mis teenindab regulaarselt inimesi.

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/106082019008>

				osaliselt väljaspoole kuja.		valmimiseni. Raudtee rajamisel jääb ala osaliselt raudtee kaitsevööndi sse.	kõrguspiirang, mis mõjutab vajaliku sidemasti paiknemist.
KOONDHINNANG	Ebasoovitatav (ohtliku ettevõtte ohula)	Oluliste kitsenduste vaba	Oluliste kitsenduste vaba	Välistatud (kanalisatsiooniehitise kuja)	Välistatud (kanalisatsiooniehitise kuja)	Tõenäoliselt ebasobiv Rail Balticu tõttu	Kitsenduse olulisus ebaselgne (lennuväli)

Kitsenduste võrdlusanalüüsist selgus, et asukohaalternatiivid **Sulupere park** ja **Tehno** on STK asukohana **välistatud** kuna mõlemad maa-alad paiknevad suures ulatuses olemasoleva reoveepuhasti puhastusseadmete kujas. Kanalisatsiooniehitise kuja on kanalisatsiooniehitise, välja arvatud torustik, kõige väiksem lubatud kaugus elamust ning majutus-, ravi-, spordi-, haridus-, kaubandus- ja teenindushoonest, samuti transpordihoonest, mis teenindab regulaarselt inimesi. STK on regulaarselt inimesi teenindav keskus, mille rajamine reoveepuhasti kujasse ei ole kehtivate õigusaktide kohaselt võimalik.

Samuti ilmnes, et asukohana on **tõenäoliselt välistatud Jõenurme tn** maa-ala. Maa-ala kattub täielikult Rail-Balticu raudtee planeeritud trassikoridoriga. Kuni Rail Balticu planeeringu elluviimiseni saab trassikoridori alale jäävaid maaüksusi edasi kasutada nende senise sihtotstarbe järgi, senist maakasutust planeering koheselt ei kitsenda. **Planeeringuga määratud trassikoridoris sätestatud maakasutustingimused kehtivad kuni Rail Baltic raudtee valmimiseni. Pärast raudtee kasutusloa väljastamist** tulenevad kitsendused raudteest ja selle kaitsevööndist. Raudtee valmimise järgselt jääks osa alast raudtee kaitsevööndisse, kuhu ehitustegevus ei ole võimalik. Antud asukoht on seega määratud tõenäoliselt ebasobivaks.

Tõenäoliselt ebasobivaks on määratud ka asukoht **Uuekalda**. Antud asukoht jääb ohtliku ettevõtte ohualasse. STK puhul on tegu strateegiliselt olulise objektiga, mille puhul ei ole eelistatud kõrgendatud riskitasemega piirkonnas paiknemine. Päästeameti koostatud metoodika „Kemikaaliseaduse kohase planeeringute ja ehitusprojektide kooskõlastamise otsuse tegemine“ kohaselt vajaks STK rajamise lubatavus Päästeameti poolt eraldi otsustamist. Kuivõrd riigikaitse objekti paigutamine võib kaasa tuua teatava turvalisusriski (juhindudes üldisest julgeoleku olukorrast lähiriikides) ja kuna STKs toimub teataval määral lahingumoon hoiustamine, siis vältimaks võimalikku dominoefekti, siis võib eeskätt plahvatusohuga käitise ohualasse STK rajamist pidada ebasoovitavaks.

Analüüsi alusel on **ebaselge** asukoha **Lennukalda** sobivus. Lennukalda paikneb Rapla (Kuusiku) lennuvälja piirangupindade alal, vahetult lennuvälja kõrval. Esineda võib kõrguspiirang, mis mõjutab vajaliku sidemasti paiknemist. Käesoleval ajal on lennuväli kasutusel ainult visuaallennuväljana (VFR), seega olulisi sidesüsteemide konflikte ala osas oodata ei ole.

Oluliste kitsenduste vabaks osutusid asukohad Kopramäe ja Teramatsi.

Eelneva alusel jäi kitsenduste analüüsi alusel potentsiaalselt sobilike asukohtade valikusse asukohad Kopramäe, Teramatsi ja Lennukalda.

4.2 Võrdlusanalüüs

Asukohaalternatiivide võrdlusanalüüs teostati eelistusanalüüsina st alternatiivid järjestatakse erinevate kriteeriumite alusel. Vastava kriteeriumi alusel eelistatud alternatiiv määratakse eelistatuks ja teised mitte-eelistatuks.

Võrdlustabelis märgiti iga kriteeriumi kohta eelistus järgmiselt:

Eelistatud

Vähem eelistatud

Võrdlusanalüüsi alusel koostati asukohaalternatiivide paremusjärjestus.

Tabel 2. Asukohaalternatiivide võrdlusanalüüs.

Kriteerium	Kopramäe	Teramatsi	Lennukalda
Omandivorm (riigi- või munitsipaalomand parem kui eraomand)	Riigiomand	Eraomand	Riigiomand

Maaüksuse valdav kõlvik (inimtegevusest mõjutatud kõlvikud paremad)	Haritav maa 94,6%	Haritav maa 91,3%	Looduslik rohumaa 56,1%
Mullastiku boniteet (madalam parem)	43	46	37-53
ELME ökosüsteemi seisundihinnang (madalam parem)	Vilets	Vilets	Keskmine-vilets
Väärtuslike koosluste olemasolu	Ei	Ei	Püsirohumaa ja ühtlasi kooslus 6510 - aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud
Lähima elamu kaugus (kaugem parem)	310 m	70 m	275 m
Põhjavee kaitstud	Nõrgalt kaitstud	Nõrgalt kaitstud	Kaitsmata
Maaparandussüsteemi ala (esinemine halvem)	JAH, Maaparandussüsteemi maa-ala	JAH, Maaparandussüsteemi maa-ala	Ei
Muud olulised kitsendused		Alale jääb maantee kaitsevöönd ja elektripaigaldise kaitsevööndid	Paikneb Kuusiku lennuvälja piirangupindade alal, vahetult lennuvälja kõrval. Esineda võib kõrguspiirang, mis mõjutab vajaliku sidemasti paiknemist ning selgitada tuleb võimaliku sidesüsteemide konflikti võimalust.
Riigitee kaugus (lähem on parem)	100m - kõrvalmaantee (nr 20125) Rapla ümbersõit	0 m - tugimaantee Tallinn - Rapla - Türi (nr 15)	0 m - kõrvalmaantee Hageri - Kodila - Kuusiku (nr 20101)
Bussipeatuse kaugus lähem on parem)	1,7 km Kesklinna peatus, Rapla bussijaam 2,1 km	0 m Teramatsi peatus, Rapla bussijaam 770 m	900 m lira, Rapla bussijaam 6 km
Lähima elektriliini kaugus (lähem on parem)	u 250 m kaugusel 3 võimalikku ühendust elektrimaakaabli või -õhuliiniga.	Kattub alaga õhuliin 110kV ja elektriõhuliin 1-20 kV (Keskpingeliin)	250m - elektriõhuliin alla 1 kV
Lähima sidekaabli kaugus (lähem on parem)	u 150 valguskaabel, sidekaabel u 220 m	Telia Eesti AS sidekaabel alal	Telia Eesti AS sidekaabel u 280 m
Eelistatud kriteeriumeid kokku	9	8	5
Paremusjärjestus	1	2	3

Võrdlusanalüüsi alusel osutus parimaks asukohaalternatiiviks Kopramäe. Samas Teramatsi puhul oli sobivus soovitud kasutuseks samuti kõrge. Teramatsi asukoha puhul on trassiühendused (seega trasside rajamise maksumus madalam) ja logistiline ligipääsetavus parem kui Kopramäel. Tugevaks probleemiks on aga antud asukoha puhul omandivorm. Tegu on eraomandisse kuuluva maaüksusega. Hetkel puudub antud maaüksuse osas selgus, kas omanik oleks valmis seda võõrandama. Võõrandamise kulud võivad oluliselt mõjutada projekti maksumust ning kaotada lühikeste trassiühenduste rajamisest tuleneva majandusliku eelise. Asukohas esineb ka mitmeid kitsendavaid objekte (liinid, tee kaitsevöönd), mis raskendaksid STK planeerimist. Lisaks tuleb Teramatsi asukoha valimisel kaaluda ka linnaehituslikku paiknemist – antud asukohas muutuks STK üheks Rapla kuvandit mõjutavaks objektiks, sest STK jääks esimeseks objektiks, mida külastajad Raplasse Tallinna poolt sissesõidul näeksid.

Võrdlusanalüüsis kolmandaks jäänud Lennukalda puhul on asukohal halb logistiline ligipääsetavus, puuduvad lähedal paiknevad trassiühendused. Samuti on tegu võrreldud alternatiividest kõige kõrgema ökoloogilise väärtusega alaga ning võimalikud on Kuusiku lennuväljast tulenevad kitsendused ala arendamise suhtes.

Kokkuvõte

Käesoleva analüüsi lähteülesandena oli Rapla vallavalitsuse poolt kaardistatud ja Kaitseliidule analüüsimiseks esitatud 7 perspektiivset Kaitseliidu Rapla maleva staabi- ja tagalakeskuse asukohta Rapla vallas.

Asukohaalternatiivide sobivuse selgitamine teostati kahes etapis. Esimeses etapis selgitati välja kõigi 7 asukohaalternatiivi võimalikud asukohavalikut oluliselt mõjutavad kitsendused ja maakasutuse suunised strateegilistes planeerimisdokumentides.

Kitsenduste analüüsi alusel jäi potentsiaalselt sobilike asukohtade valikusse asukohad Kopramäe, Teramatsi ja Lennukalda.

Teise etapina teostati asukohaalternatiivide võrdlusanalüüs eelistusanalüüsina st alternatiivid järjestatakse erinevate kriteeriumite alusel. Vastava kriteeriumi alusel eelistatud alternatiiv määratakse eelistatuks ja teised mitte-eelistatuks.

Võrdlusanalüüsi alusel osutus parimaks asukohaalternatiiviks Kopramäe. Samas Teramatsi puhul oli sobivus soovitud kasutuseks samuti kõrge. Teramatsi asukoha puhul on trassiühendused (seega trasside rajamise maksumus madalam) ja logistiline ligipääsetavus parem kui Kopramäel. Tugevaks probleemiks on aga antud asukoha puhul omandivorm. Tegu on eraomandisse kuuluva maaüksusega. Hetkel puudub antud maaüksuse osas selgus, kas omanik oleks valmis seda võõrandama. Võõrandamise kulud võivad oluliselt mõjutada projekti maksumust ning kaotada lühikeste trassiühenduste rajamisest tuleneva majandusliku eelise. Asukohas esineb ka mitmeid kitsendavaid objekte (liinid, tee kaitsevöönd), mis raskendaksid STK planeerimist. Lisaks tuleb Teramatsi asukoha valimisel kaaluda ka linnaehituslikku paiknemist – antud asukohas muutuks STK üheks Rapla kuvandit mõjutavaks objektiks, sest STK jääks esimeseks objektiks, mida külastajad Raplasse Tallinna poolt sissesõidul näeksid.

Võrdlusanalüüsis kolmandaks jäänud Lennukalda puhul on asukohal halb logistiline ligipääsetavus, puuduvad lähedal paiknevad trassiühendused. Samuti on tegu võrreldud alternatiividest kõige kõrgema ökoloogilise väärtusega alaga ning võimalikud on Kuusiku lennuväljast tulenevad kitsendused ala arendamise suhtes.